

Sygn. akt II K 726/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Łukowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSR Edyta Cieliszak

Protokolant st. sekr. sądowy Beata Siestrzewitowska

z udziałem prokuratora- Jolanty Świerczewskiej- Zarzyckiej

po rozpoznaniu dnia 10 stycznia 2019 roku sprawy P. B. s. W. i J. z domu P. ur. (...) w Ł.

oskarżonego o to, że: W dniu 08 czerwca 2018 roku w Ł., województwa (...) będąc uprzedzonym przez uprawnionego pracownika Wydziału(...), (...) i (...) Starostwa Powiatowego w Ł. o odpowiedzialności karnej przewidzianej w art. 233§ 6 kk w celu otrzymania nowego dokumentu prawa jazdy złożył fałszywe pisemne oświadczenie w Wydziale (...), (...) i (...) Starostwa Powiatowego w Ł. o nie zatrzymaniu mu prawa jazdy numer (...) i zagubieniu tegoż dokumentu, co pozostając pod rygorem odpowiedzialności karnej potwierdził własnoręcznym podpisem, pomimo zatrzymania w dniu 6 czerwca 2018 roku prawa jazdy numer (...) przez funkcjonariusza Komendy Powiatowej Policji w Ł. a następnie w dniu 08 czerwca 2018 roku przez Prokuratora Rejonowego w Ł.

tj. o czyn z art. 233§6 kk w zb. z art. 233§1 kk

orzeka:

P. B. niewinna od popełnienia zarzucanego mu czynu; wydatkami obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IIK 726/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Łukowie ustalił następujący stan faktyczny.

1 czerwca 2018r P. B. udał się do Starostwa Powiatowego w Ł., gdzie w Wydziale (...) i (...) złożył osobiście wniosek o wydanie- wymianę prawa jazdy z uwagi na kończącą się datę ważności dokumentu. Przedstawił odpowiednie dokumenty, które są wymagane w takiej procedurze, w tym prawo jazdy na jego nazwisko. Wystąpiono o wyprodukowanie odpowiedniego dokumentu. W dniu 8 czerwca 2018r P. B. zgłosił się po odbiór nowego dokumentu prawa jazdy. Z uwagi na to, że twierdził, iż wcześniej wydany dokument prawa jazdy został przez niego zagubiony i nie mógł zdać starego prawa jazdy został poproszony przez pracownika Starostwa H. M. o konieczności złożenia pisemnego oświadczenia na ten temat. Wręczając druk oświadczenia, który był wykorzystywany do tego celu w Starostwie H. M. pouczyła oskarżonego o treści art.233§1 kk, wskazując, że treść tego artykułu zawarta jest również na druku oświadczenia. P. B. w treści oświadczenia napisał, że dokument prawa jazdy wraz z portfelem zagubił w dniu 7 czerwca 2018r i że prawo jazdy nie zostało mu zatrzymane przez Policję. Odebrał tego dnia nowy dokument prawa jazdy nr (...), seria i nr (...). W dniu 13 czerwca 2018r do Starostwa Powiatowego w Ł. wpłynęło postanowienie prokuratora z dnia 8 czerwca 2018r o zatrzymaniu prawa jazdy oskarżonemu, z którego wynikało, że w dniu 6 czerwca 2018r zostało mu ono odebrane w związku z prowadzeniem wobec niego postępowania przygotowawczego o czyn z art.178§1kk popełnione właśnie 6 czerwca 2018r wraz z kopia tego postanowienia.

W związku z tym Starostwo Powiatowe w Ł. złożyło w dniu 14 czerwca 2018r zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z związku ze złożeniem przez P. B. fałszywego oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Ł. skierował zaś w dniu 2 października do Sądu Rejonowego w Łukowie akt oskarżenia przeciwko P.

-2-

B. oskarżając go o to, że w dniu 08 czerwca 2018r w Ł. będąc uprzedzonym przez uprawnionego pracownika Wydziału (...) (...) i (...) Starostwa Powiatowego w Ł. o odpowiedzialności karnej przewidzianej w zart.233§1 kk w celu otrzymania nowego dokumentu prawa jazdy złożył fałszywe pisemne oświadczenie w Wydziale (...), (...) i (...) Starostwa Powiatowego w Ł. o nie zatrzymaniu mu prawa jazdy i zagubieniu tegoż dokumentu, co pozostając pod rygorem odpowiedzialności karnej potwierdził własnoręcznym podpisem, pomimo zatrzymania w dniu 6 czerwca 2018r prawa jazdy przez funkcjonariusza Komendy Powiatowej Policji w Ł. a następnie w dniu 08 czerwca 2018 roku przez Prokuratora rejonowego w Łukowie- to jest o popełnienie przestępstwa z art.233§6 kk w zb. z art.233§1 kk.

P. B. nie był dotychczas karany.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody- zeznania H. M. k.57v-58, 5v, K. B. k.58, 30v, zawiadomienie o pełnieniu przestępstwa k.1, oświadczenie P. B. z dnia 8 czerwca 2018r k.2 (kopia poświadczona za zgodność z oryginałem), postanowienie prokuratora o zatrzymaniu prawa jazdy k.3,13 (kopia poświadczona za zgodność z oryginałem), dane o karalności.

P. B. w toku postępowania przygotowawczego nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień. Na rozprawę nie stawił się i wyjaśnień przez Sądem nie składał.

Sąd Rejonowy w Łukowie zważył, co następuje.

Stan faktyczny w sprawie jest niesporny. Wszystkie wskazane wyżej dowody są bowiem ze sobą spójne i wzajemnie się uzupełniają. Rzeczywiście w dniu 8 czerwca 2018r w Ł. oskarżony napisał oświadczenie na druku zawierającym pouczenie o treści art.233§1 kk i będąc uprzedzonym przez uprawnionego pracownika Wydziału (...) (...) i (...) Starostwa Powiatowego w Ł. o odpowiedzialności karnej przewidzianej w z art.233§1 kk- w celu otrzymania nowego dokumentu prawa jazdy - o nie

-3-

zatrzymaniu mu prawa jazdy i zagubieniu tegoż dokumentu, co potwierdził własnoręcznym podpisem i oświadczenie owo zawierało treści nieprawdziwe, bowiem prawo jazu zostało mu zatrzymane- odebrane w dniu 6 czerwca 2018r. przez funkcjonariusza Komendy Powiatowej Policji w Ł. a następnie w dniu 08 czerwca 2018 roku przez Prokuratora Rejonowego w Ł.wydającego stosowne postanowienie w tym dniu. Wcześniej, bo 1 czerwca 2018r P. B. udał się do Starostwa Powiatowego w Ł., gdzie w Wydziale (...) i (...) złożył osobiście wniosek o wydanie- wymianę prawa jazdy z uwagi na kończącą się datę ważności dokumentu, przedstawiając odpowiednie dokumenty, które są wymagane w takiej procedurze, w tym prawo jazdy na jego nazwisko- zeznania H. M.. Wystąpiono o wyprodukowanie odpowiedniego dokumentu – „ dokument został odesłany do wyprodukowania” k.58 a w międzyczasie oskarżony został zatrzymany jako kierujący samochodem w stanie nietrzeźwości, co skutkowało zatrzymaniem w dniu 6 czerwca 2018 r (przed złożeniem oświadczenia) prawa jazdy. Oczywistym jest, że złożone tego dnia przez oskarżonego oświadczenie zawierało treści nieprawdziwe. Rzecz jednak w tym, że oskarżonemu nie można przypisać winy za zarzucany mu aktem oskarżenia czyn a to wobec zdekompilowania koniecznych znamion przestępstwa, wyczerpanie których skutkować może odpowiedzialnością z art.233§6 kk.

Zgodnie bowiem z treścią art.233§6 kk, sprawca odpowiada za podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu, które ma służyć za dowód w postępowaniu innym niż sądowe, prowadzonym na podstawie ustawy, jeżeli

przepisy **takiej ustawy** przewidują możliwość odbierania takiego oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Upoważnienie do uprzedzenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, o którym mowa w art.233§6 kk musi wynikać z ustawy, na podstawie której prowadzone jest postępowanie. Takiego upoważnienia nie może zatem kreować akt rangi podstawowej, jakim jest rozporządzenie ministra- wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r w sprawie VKK 62/12- LEX nr 1165294. Tymczasem ustawa z dnia 20 czerwca 1997r Prawo o ruchu drogowym, na mocy której przepisów oskarżony wystąpił do Starostwa Powiatowego w Ł. o wydanie dokumentu prawa jazdy, możliwość odbierania oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej, ogranicza wyłącznie do osób starających się o wyrejestrowanie pojazdu w związku z kradzieżą (art.79 ust.1 pkt 2) i wydanie wtórnika dokumentu uprawniającego do kierowania pojazdem w związku z utratą tego dokumentu (

-4-

art.98 ust.2 pkt.1). Jest to tak unormowane chociaż w art.91 pkt 2 tej ustawy jest zawarty zakaz wydawania prawa jazdy osobie, w stosunku do której orzeczono prawomocnym wyrokiem sądu zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, w okresie obowiązywania zakazu, ale równocześnie w tej samej ustawie nie upoważniono organów administracji do odbierania, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, od osób ubiegających się o wydanie prawa jazdy- oświadczeń o nie orzeczeniu wobec nich zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Szczegółowe rozważania na ten temat znajdują się w obszernym uzasadnieniu do wskazanego wyroku Sądu Najwyższego i nie ma potrzeby aby je w tym miejscu powielać.

Jednocześnie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 września 2015 r w sprawie VKK 225/15 LEX nr 1783191 dodatkowo wskazał, że tryb wydawania prawa jazdy reguluje też ustawa z dnia 5 stycznia 2011r o kierujących pojazdami. Jej przepisy nie zawierają upoważnienia organu administracji do odbierania od osób wnioskujących o wydanie prawa jazdy oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie nieprawdziwych danych co do podlegania zakazowi prowadzenia pojazdów mechanicznych. Co prawda wzór wniosku o wydanie prawa jazdy przewiduje zamieszczenie w nim oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej z art.233§1 kk, że wobec osoby ubiegającej się nie obowiązuje sądowy zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, ale powinność złożenia oświadczenia w tej kwestii wynika nie z przepisu ustawy, lecz z rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 31 lipca 2012r w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami. Regulacja ta, zamieszczona w akcie prawnym podstawowym, nie spełnia warunku ustawowej określoności typu przestępstwa (art.42 ust.1 Konstytucji RP i art.1§1 kk). Orzeczenie to jest jak najbardziej aktualne jeśli chodzi o niniejszą sprawę- jeśli chodzi o datę czynu zarzucanego oskarżonemu- **8 czerwca 2018r**. Obecnie bowiem przepisy ustawy o kierujących pojazdami zostały zmienione poprzez dodanie w art.11 ust.1 punktu 6 w brzmieniu:

„6) uprzedzona o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy oświadcza, że:

- a) nie został orzeczony w stosunku do niej, prawomocnym wyrokiem sądu, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych,
- b) nie ma zatrzymanego prawa jazdy ani pozwolenia na kierowanie tramwajem,
- c) nie ma cofniętego uprawnienia do kierowania pojazdami.”;

-5-

Przepis ten jednak został dodany ustawą z dnia 10 maja 2018r o zmianie ustawy o kierujących pojazdami obowiązującą w tym zakresie od dnia **17 lipca 2018r** (Dz. U. z 2018r poz.1284- ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od opublikowania jej w Dzienniku Ustaw z dnia 3 lipca 2018r) .

Tak więc zgodnie z podstawową zasadą nullum crimen sine lege i z treścią art.1§1 kk skoro w dacie popełnienia zarzucanego oskarżonemu czynu przepis ten nie obowiązywał, nie obowiązywał też żaden inny upoważniający **na**

mocy ustawy do odebrania od niego oświadczenia pod rygorem z art.233§1 kk czyn jego nie stanowi przestępstwa i należało uniewinnić P. B. od zarzucanego mu czynu a kosztami na podstawie art.632 pkt 2 kpk obciążyć Skarb Państwa.

POUCZENIE O UPRAWNIENIACH I OBOWIĄZKACH

Strona ma prawo do złożenia w terminie 7 dni od daty ogłoszenia wyroku wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Oskarżony pozbawiony wolności, który nie ma obrońcy i - pomimo złożenia wniosku o doprowadzenie go na termin rozprawy, na którym ogłoszono wyrok - nie był obecny podczas ogłoszenia wyroku, ma prawo do złożenia wniosku o sporządzenia na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku w terminie 7 dni od daty doręczenia mu wyroku.

Sporządzenie uzasadnienia z urzędu nie zwalnia strony od złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia. Wniosek składa się na piśmie wskazując:

- 1) oznaczenie organu, do którego jest skierowany, oraz sprawy, której dotyczy;
- 2) oznaczenie oraz adres wnoszącego pismo;
- 3) treść wniosku, czy dotyczy całości wyroku czy też niektórych czynów, których popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu, bądź też jedynie rozstrzygnięcia o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu oraz oznaczenie oskarżonego, gdy wniosek nie pochodzi od oskarżonego;
- 4) datę i podpis składającego pismo (za osobę, która nie może się podpisać, pismo podpisuje osoba przez nią upoważniona, ze wskazaniem przyczyny złożenia swego podpisu).

Wniosek złożony przez osobę nieuprawnioną, po terminie lub którego braki formalne nie zostały uzupełnione w terminie przez wnoszącego nie zostanie przyjęty (art. 119, art. 422 § 1, § 2 i § 3)²⁾.

Od wyroku sądu pierwszej instancji stronom i podmiotowi zobowiązanemu przysługuje apelacja (art. 444).

Apelację wnosi się na piśmie do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie 14 dni od daty doręczenia wyroku z uzasadnieniem (art. 428 § 1, art. 445 § 1).

Apelację co do winy uważa się za wniesioną przeciwko całości wyroku, a apelację co do kary uważa się za wniesioną przeciwko całości rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych. Natomiast apelację co do środka karnego, środka kompensacyjnego albo przepadku uważa się za wniesioną odpowiednio przeciwko całości rozstrzygnięcia o środkach karnych albo o środkach kompensacyjnych albo o przepadku (art. 447 § 1-3).

W apelacji można podnosić zarzuty, które nie stanowiły lub nie mogły stanowić przedmiotu zażalenia (art. 447 § 4).

Podstawą apelacji nie może być błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia, oraz rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka, związane z treścią zawartego porozumienia w sprawie wydania wyroku skazującego, wymierzenia określonej kary lub środka karnego, orzeczenie przepadku lub środka kompensacyjnego lub rozstrzygnięcia w przedmiocie poniesienia kosztów procesu (art. 447 § 5).

Apelacja wniesiona po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo niedopuszczalna z mocy ustawy nie zostanie przyjęta (art. 429 § 1).

Oskarżony ma prawo do korzystania przy sporządzeniu apelacji z pomocy ustanowionego przez siebie obrońcy, a strona inna niż oskarżony może ustanowić pełnomocnika. Do czasu ustanowienia obrońcy przez oskarżonego

pozbawionego wolności, obrońcę może ustanowić inna osoba. Apelacja od wyroku sądu okręgowego, która nie pochodzi od prokuratora lub pełnomocnika będącego radcą prawnym, powinna być sporządzona i podpisana przez adwokata lub radcę prawnego. Wydatki związane z ustanowieniem obrońcy albo pełnomocnika ponosi strona, która go ustanowiła (art. 6, art. 83 § 1, art. 87 § 1, art. 446 § 1, art. 620).

Jeśli strona nie ma obrońcy albo pełnomocnika z wyboru, może żądać, aby wyznaczono obrońcę albo pełnomocnika z urzędu, w tym w celu dokonania określonej czynności, jeżeli w sposób należyty wykaże, że nie jest w stanie ponieść kosztów ustanowienia obrońcy albo pełnomocnika z wyboru bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny. Pełnomocnik z urzędu zostanie wówczas wyznaczony z listy pełnomocników. Wyznaczenie pełnomocnika z urzędu może zostać cofnięte, jeżeli okaże się, że nie istnieją okoliczności, na podstawie których go wyznaczono (art. 78 i art. 81a § 1w zw. z art. 88 § 1 zd. drugie).

Udział obrońcy w postępowaniu nie wyłącza osobistego działania w nim oskarżonego, a udział pełnomocnika nie wyłącza osobistego działania w nim strony innej niż oskarżony (art. 86 § 2 w zw. z art. 88 § 1 zd. drugie).

Do biegu wskazanych powyżej terminów nie wlicza się dnia, od którego liczy się dany termin. Jeżeli koniec tego terminu przypadnie na dzień uznany ustawowo za dzień wolny od pracy, czynność można wykonać następnego dnia (art. 123 § 1 i § 3). Termin jest zachowany, jeżeli przed jego upływem wnioski o sporządzenie uzasadnienia na piśmie lub apelacja zostaną złożone bezpośrednio w sądzie albo:

1. nadane w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej;
 2. nadane w polskim urzędzie konsularnym;
 3. złożone przez żołnierza, z wyjątkiem żołnierza pełniącego terytorialną służbę wojskową dyspozycyjnie, w dowództwie jednostki wojskowej;
 4. złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji odpowiedniego zakładu;
 5. złożone przez członka załogi polskiego statku morskiego kapitanowi statku (art. 124).
- 1) należy wybrać właściwy zwrot;
 - 2) podane w nawiasach przepisy oznaczają odpowiednie artykuły ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, z późn. zm.).